

ASOCIATIA INFORMART

Adresa: Str. Banul Udrea nr. 10, Sector 3, București

CIF: 43505821

IBAN: RO98 BTRL RONC RT05 1614 1101 (BT)

Telefon: 0740.194846

e-mail: asociatiainformart@gmail.com

facebook: www.facebook.com/asociatiainformart

GREEN-INC

**GRowing Effective & Equitable Nature-based Solutions
through INClusive Climate Actions (GREEN-INC)**

RAPORT DE PROGRES 2024

Secțiunea I. Informații despre proiect

CONTRACT DE FINANȚARE PENTRU EXECUȚIE PROIECTE NR. 45/2024

Proiect - COFUND-DUT-**GREEN-INC-1** GRowing Effective & Equitable Nature-based Solutions through INClusive Climate Actions

Etapă unică 2024

Echipa proiectului

Dr. Marius Matache – Director de proiect

Secțiunea II. Informații despre proiect

Etapa 1 - 2024 Cartografiere hotspot-uri și percepții

Pentru etapa I (2024) a proiectului GREEN INC, ASOCIAȚIA INFORMART, în calitate de partener social, a avut prevăzute trei activități de cercetare și două de management-administrative. În ceea ce privește activitățile de cercetare, acestea au fost:

Act 1.1 - Cartografierea punctelor fierbinți ale vulnerabilităților urbane prin analiză spațială

Act 1.2 - Cartografierea percepțiilor și valorilor părților interesate în hotspoturi

Act 1.3 - Adaptarea condițiilor și nevoilor locale la viitoarele traiectorii ICA

Legislația românească definește *soluțiile bazate pe natură* în Anexa la Ordinul Ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 2.222/20323 pentru aprobarea reglementării tehnice *Ghid de bune practici privind măsuri de adaptare aplicabile clădirilor existente și clădirilor noi, situate în zone inundabile, indicativ RTC 11-2022*” după cum urmează:

Soluțiile bazate pe natura (NBS – *Nature-Based Solutions*) au la bază un ansamblu de măsuri verzi dintre care se menționează: menținerea sau creșterea proporției de suprafață împădurită în bazinele superioare ale cursurilor de apă, reducerea scurgerii pe versanți prin perdele forestiere antierozionale, lucrări de terasamente sau utilizarea unor „bariere” ale scurgerii de suprafață, promovarea bunelor practici în agricultura pe versanți, remeandrarea cursului de apă și restaurarea luncii inundabile, zone de retenție naturală a apei, analiza posibilității de relocare a unor diguri, îndepărtarea parțială sau chiar totală a acestora.” (MDLPA, 2023).

Împreună cu partenerul științific român – Universitatea din București, Centrul de Cercetare a Mediului și Efectuare a Studiilor de Impact – au fost identificate o serie de studii de caz ce pot funcționa ca *urban living labs* și anume Parcul Natural Văcărești, livada Mărțișor ce găzduiește Casa Memorială “Tudor Arghezi” și lacurile de pe râul Colentina (cu studiu de caz Lacul Tei – Plumbuita). În vederea implementării de soluții bazate pe natură în aceste studii de caz, vor fi consultați în prealabil o serie de factori de decizie ce acționează în aceste areale.

Pentru lacurile Tei-Plumbuita au fost identificați o serie de factori de decizie și actori relevanți și anume Primăria Sectorului 2 și Grupul de Inițiativă Civică Lacul Tei. Primăria Sectorului 2 (în calitate de beneficiar) împreună cu Ordinul Arhitecților din România (organizator) au organizat o competiție internațională de soluții ce a vizat cele șase lacuri de pe lacul Colentina. (PS2, 2024). Conform instituțiilor organizatoare, “scopul concursului este selectarea celor mai bune trei soluții de amenajare pentru fiecare lot, în vederea contractării serviciilor de proiectare pentru amenajarea malurilor celor șase lacuri ale Colentinei.”

În septembrie 2024, un juriu internațional ce a inclus arhitecți urbaniști, arhitecți peisagiști, hidrologi a declarat drept câștigătoare asocierea având ca autori principali PELINU PROJECTS

SRL (Laura Cristea, Raphael Zuber) – BROS ABDUL ARHITECTI ASOCIATI SRL (Christian Bros) și coautor Maurus Schifferli Landschaftsarchitekt AG. Valoarea aproximativă a proiectului este de 2,1 milioane de euro (OAR, 2024).

Grupul de Inițiativă Civică Lacul Tei a fost înființat în 2010 și are o bogată activitate în ceea ce privește activități de reabilitare urbană (alei, spațiu verde etc.), activități de conștientizare și cultură urbană (expoziții, evenimente etc.). GIC Lacul Tei poate fi un partener de dialog important pentru proiectul GREEN INC în ceea ce privește soluțiile verzi ce vor fi propuse pentru ULL Lacul Tei – Plumbuita (GIC Lacul Tei, 2024).

În ceea ce privește Parcul Natural Văcărești, Asociația InformART a colaborat în ultimii trei ani cu Administrația Parcului Natural Văcărești într-o serie de proiecte de educație pentru mediu (ROConferinte 2022, ROConferinte 2023, ROConferinte 2024). Astfel că experții asociației sunt o prezență constantă în parc, sunt familiari cu arealul și vor putea oferi consultanță cercetătorilor din instituțiile partenere din proiect cu privire la posibilitățile de amplasare a unor soluții bazate pe natură.

Pentru Parcul Natural Văcărești, dar și pentru livada Mărțișor a fost identificat ca posibil partener de dialog Grupul de Inițiativă Acțiunea Comunitară Tineretului (GIACT, 2024). Acesta a fost înființat în 2020 și a desfășurat activități de salubritate, dar și acțiunea *Livada Comunitară Urbană* ce vizează chiar cel de-al treilea posibil ULL al proiectului nostru. GIACT este de asemenea implicat și în Consiliul Consultativ al Administrației Parcului Natural Văcărești. Un alt factor de decizie important este Muzeul Național al Literaturii Române, care administrează livada Mărțișor. Printre grupurile de inițiativă locală se numără și grupul „Salvați Parcul Tineretului”, înființat în 2012, dar mai puțin activ în ultimii ani (GSPT, 2024).

Pentru o mai bună înțelegere a soluțiilor bazate pe natură care se implementează în România, în perioada **19-23 noiembrie 2024, Dr. Marius Matache a efectuat o** deplasare în orașele Brașov, Cluj-Napoca și Sighetu Marmăției, cu scopul identificării unor modele de bune practici în materie de soluții bazate pe natură în cele trei localități menționate. Alegerea orașelor a ținut cont de dimensiunea fiecărui pol urban (Cluj-Napoca, Brașov – urban mare, Sighetu Marmăției – urban mic) și de proiectele și strategiile de profil deja existente.

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Brașov 2021-2023 include, în Direcția Strategică nr. 1 *Îmbunătățirea factorilor de mediu, eficiență energetică, energie regenerabilă și schimbări*, Obiectivul 2 *Adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor*, Soluții bazate pe natură, reconstrucția ecologică a zonelor umede care să rețină surplusul de apă (ADDJB, 2021).

Un proiect implementat aici este CARMINE, coordonat de Agenția Națională de Meteorologie și din care face parte și Primăria Municipiului Brașov. Brașovul găzduiește unul din *urban living labs* prevăzute în proiect (CARMINE, 2024).

O inițiativă a Rețelei pentru Natură Urbană propune pentru Cluj-Napoca și zona sa metropolitană un coridor ecologic, un parc peisaj la râul Someș, continuu și amplu pe lățime, pentru a crește calitatea vieții prin acces la bunuri comune și pentru a atenua impactul schimbărilor climatice. Acesta este proiectat ca un culoar verde-albastru nemotorizat și motorizat electric între

Gilău și Cluj-Napoca, la care îți aduc aportul administrația, specialiștii și societatea civilă (Dohotaru et al., 2024).

Sighetu Marmăției este unul din orașele deficitare în ceea ce privește spațiul verde din județul Maramureș (sub 10 mp/locuitor). Cu toate acestea, strategia de dezvoltare durabilă (SDDMSM 2017-2023) nu include soluțiile bazate pe natură ca o posibilă opțiune pentru adresarea problemelor existente. Unul din arealele ce poate funcționa ca *urban living lab* este Muzeul Satului Maramureșean, situat pe Dealul Doboieș, la 3 km de centrul municipiului Sighetu Marmăției, la ieșirea spre Vadu Izei (cu o suprafață de 13,86 ha). Strategia Integrată De Dezvoltare Urbană A Municipiului Sighetu Marmăției Și A Zonei Urbane Funcționale Pentru Perioada 2023-2027 (Primăria Municipiului Sighetu Marmăției, 2023) menționează Pactul Verde European și nevoia unui plan de management al ariilor protejate ca instrument de conservare a biodiversității (12 arii protejate fiind prezente în Zona Urbană Funcțională Sighetu Marmăției), dar fără a propune soluții concrete care să adreseze probleme precum schimbările climatice.

În a doua jumătate a lunii decembrie 2024 (16-17 decembrie) este prevăzută o întâlnire online cu reprezentanții Universității din București, Centrul de Cercetare a Mediului și Efectuare a Studiilor de Impact și Andrea Aragone (Universite Libre de Bruxelles). Scopul întâlnirii este planificarea workshopului ce va avea loc la București în luna februarie (detalii în secțiunea următoare).

Act. 1.4. Dezvoltarea unei arhitecturi comune a cunoștințelor și stabilirea unor schimburi regulate prin intermediul unor reuniuni bianuale.

În perioada 21-25 septembrie 2024, Marius Matache a efectuat o deplasare la Bruxelles, Belgia, cu scopul de a participa la întâlnirea bianuală a partenerilor proiectului. Întâlnirea a avut loc la Université Libre de Bruxelles (ULB), Faculty of Architecture și a inclus reprezentanți ai tuturor instituțiilor partenere. A fost prima participare a asociației la întâlnirile partenerilor (la precedenta nu fusese încă semnat contractul la nivel național), astfel că a fost o oportunitate de a cunoaște mai bine celelalte instituții. Ziua de luni, 21 septembrie, a fost rezervată prezentării rezultatelor preliminare obținute de WP1 și WP2, dar și de feedback din partea celorlalți parteneri. De asemenea, au fost discutate livrabile științifice și societale ce vor fi obținute de pe urma proiectului și reglementarea lor prin acorduri între parteneri.

Prima jumătate a zilei de marți, 22 septembrie, a fost destinată WP3 și WP4, dar și integrării rezultatelor pachetelor de activități. În cea de a doua parte a zilei a avut loc o aplicație practică în zona metropolitană Bruxelles, pentru vizitarea unor soluții bazate pe natură de pe valea râului Molenbeek, afluent al râului Senne ce formează aici zone umede. A fost efectuată de asemenea o vizită la primăria din Ganshoren, unde reprezentanta locală a prezentat inițiativa *contrat de quartier durable*, o schemă de finanțare destinată atât grupurilor de inițiativă ale cetățenilor, dar și asociațiilor, care să propună soluții de dezvoltare comunitară.

Cea de a 3-a zi a întâlnirii, miercuri 27 septembrie, a fost folosită pentru discuții bilaterale între parteneri. Am avut ocazia să discut cu Andrea Aragone (ULB) despre posibilele *urban living*

labs (ULL) identificate în București, în special Zona Colentina – Tei – Plumbuita și Parcul Natural Văcărești, care vor putea găzdui soluții bazate pe natură propuse prin proiect.

S-a stabilit că următoarea întâlnire a proiectului va avea loc în martie 2025 la București. De asemenea, un workshop privind ULL va fi organizat la București, cu participarea partenerilor interesați, dar și a actorilor locali relevanți ce urmează a fi identificați în perioada următoare.

SUMAR AL PROGRESULUI

1. Participare la întâlniri ale consorțiului: 1
2. Raport de progres către coordonatorul de proiect: 1
3. Activități de diseminare a rezultatelor: 3
4. Pagina web a proiectului: 1
5. Raport științific la final de etapă către coordonator: 1

ACTIVITĂȚI DE COMUNICARE ȘI DISEMINARE

Pentru că partenerul științific UB a realizat o pagină web a proiectului în limba engleză, noi am realizat o pagină în limba română. Ea este disponibilă la adresa <https://www.roconferinte.ro/green-inc/>

Marius Matache l-a avut ca invitat pe Prof. dr. Mihai Niță în emisiunea Știința vorbește realizată la RFI România. <https://www.youtube.com/watch?v=FNjL1bkJy8c>

Un articol despre proiect a fost publicat pe blogul ROConferinte <https://www.roconferinte.ro/solutii-verzi-eficiente-echitabile/>

O postare pe pagina de facebook a asociației a fost publicată cu ocazia participării la întâlnirea bianuală a partenerilor ce a avut loc în luna septembrie la Bruxelles <https://www.facebook.com/asociatiainformart/posts/pfbid0KJmrGhbNEUuEmiRkRstjbn37u85V8m5YqifRcpmgzfEQGx5C8t8A1ZoYRmC8jCzPl>

BIBLIOGRAFIE

1. ADDJB, 2021: Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov https://addjb.ro/uploads/user_upload/SDDJB_II_Perspective_de_dezvoltare.pdf
2. CARMINE, 2024: Site de prezentare proiect CARMINE <https://www.carmine-project.eu/>
3. Dohotaru. A. (coord.), Soluții Bazate pe Natură la Someș, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2024
4. GIACT, 2024: Grupul de Inițiativă Acțiunea Comunitară Tineretului <https://bucuresticivic.ro/grupul-de-initiativa-actiunea-comunitara-tineretului/>
5. GIC Lacul Tei <https://bucuresticivic.ro/grupul-de-initiativa-civica-lacul-tei/>
6. GSPT, 2024: Grupul Salvați Parcul Tineretului <https://bucuresticivic.ro/grupul-salvati-parcul-tineretului/>

7. MDLPA, 2023: Ordinul Ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 2.222/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice *Ghid de bune practici privind măsuri de adaptare aplicabile clădirilor existente și clădirilor noi, situate în zone inundabile, indicativ RTC 11-2022*” <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/275496>
8. MNLR, 2021: Muzeul Național al Literaturii, Livada Comunitară Urbană <https://mnlr.ro/livada-comunitara-urbana-11-septembrie-2021/>
9. OAR - Ordinul Arhitecților din România, 2024: <https://oar.archi/concursuri/oar/lacurile-colentinei/>
10. PS2 – Primăria Sectorului 2, 2024: <https://ps2.ro/index.php/primaria-sectorului-2/presa/stiri/1045-cel-mai-bun-proiect-pentru-amenajarea-lacurilor-de-la-noi-din-sector-a-fost-ales-de-un-juriu-international>
11. RoConferinte, 2022: <https://www.roconferinte.ro/responsabilitate-pentru-biodiversitate/>
12. RoConferinte, 2023: Atelierele Biodiversității <https://www.roconferinte.ro/atelierele-biodiversitatii-in-sectorul-2/>
13. RoConferinte, 2024: ACADEMIA VERD3 <https://www.roconferinte.ro/academia-verd3/>
14. SDDMSM 2017-2023, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Sighetu Marmăției https://www.arhiva.primaria-sighet.ro/fisiere/pagini_fisiere/SDU_Sighetu_Marmatiei.pdf
15. Primăria Municipiului Sighetu Marmăției, 2023: Strategia Integrată De Dezvoltare Urbană A Municipiului Sighetu Marmăției Și A Zonei Urbane Funcționale Pentru Perioada 2023-2027 <https://primaria-sighet.ro/storage/7942/1.-SIDU-ZUF-Sighetu-Marmatiei.pdf>

Secțiunea III. Rezumat executiv al proiectului

În etapa 2024 a proiectului *GREEN INC GRowing Effective & Equitable Nature-based Solutions through INClusive Climate Actions*, ASOCIAȚIA INFORMART a contribuit la o serie de activități prevăzute în proiect și anume cartografierea punctelor fierbinți ale vulnerabilităților urbane prin analiză spațială, cartografierea percepțiilor și valorilor părților interesate în hotspoturi și adaptarea condițiilor și nevoilor locale la viitoarele traiectorii ICA.

În acest sens, au fost identificați o serie de actori relevanți pentru cele trei situri propuse a funcționa ca *urban living labs* și anume Lacul Tei-Plumbuita, Parcul Natural Văcărești și Livada Mărțișor. Aceștia sunt Primăria Sectorului 2, cu un proiect de arhitectură urbană pe lacurile de pe râul Colentina, Administrația Parcului Natural Văcărești, dar și grupurile de inițiativă civică GIC Lacul Tei și GI Acțiunea Comunitară Tineretului.

Au fost vizitate o serie de situri și proiecte din trei orașe din România (Brașov, Cluj-Napoca, Sighetu Marmăției) ce vizează soluții bazate pe natură sau pot reprezenta studii de caz în această direcție.

De asemenea, asociația a participat la una din întâlnirile bianuale ale consorțiului ce implementează proiectul (Bruxelles, Septembrie 2024). Pentru comunicarea activităților proiectului către publicul larg, au fost realizate trei activități (interviu la RFI România cu unul din experții partenerului științific, Universitatea din București, un articol pe blogul ROConferinte.ro și o postare pe pagina de facebook a asociației) și a fost realizat site-ul proiectului.

Director de proiect,
Dr. Marius Matache

